

BAUDENBACHER KVERNBERG
LAWYERS & ADVISORS
ZÜRICH | OSLO | STAVANGER | BRUSSELS

Bahnhofstrasse 100
8001 Zurich, Switzerland
+41 (0)44 562 70 27

Camilla Colletts vei 4
0258 Oslo, Norway
+47 (0)95 24 12 12

Eiganesveien 87
4009 Stavanger, Norway
+47 (0)2 535 77 28

Place Stéphanie,
Avenue Louise 65
1050 Brussels, Belgium
+32 (0)2 535 77 28

info@b-k.law

baudenbacher-kvernberg.law

DR. LAURA MELUSINE BAUDENBACHER
Admitted in Switzerland and Belgium

PROF. DR. DR. CARL BAUDENBACHER
Not admitted to practice in Switzerland

BJORN KVERNBERG
Admitted in Norway

PROF. DR. DR. MADS ANDENAS
Admitted in Norway and England & Wales

Oslo tingrett
Sendes via Aktørportalen.no

Stavanger, 29.08.2023

Oppdragsansvarlig advokat: Bjørn Kvernberg

2028300v1

SLUTTINNLEGG
til
OSLO TINGRETT

Sak: 22-097545TVI-TOSL/o7

Saksøker:

1. Rune Halseth, Langelandsfjellet 34a, 2053 Jessheim
2. Marianne Evensen, Bakeriveien 19a, 3825 Lunde
3. Anette Irgens, Sandviksveien 11, 5354 Straume

Partshjelper: NAV-Oppryddingen, forening, (org. nr. 926 004 174)

Prosessfullmektig:

Advokat Bjørn Kvernberg
Baudenbacher Kvernberg Advokatfirma
Eiganesveien 87, 4009 Stavanger
bjorn.kvernberg@b-k.law

Rettslig medhjelper:

- 1) Prof. Dr. iur. Dr. rer. pol. h.c. Carl Baudenbacher
Bahnhofstrasse 100, 8001 Zürich, Sveits.
Carl.baudenbacher@b-k.law
- 2) Dr. iur. Laura Melusine Baudenbacher
Bahnhofstrasse 100, 8001 Zürich, Sveits.
Laura.Baudenbacher@b-k.law
- 3) Professor Mads Andenæs, Daas gate 16B, 0259 Oslo.
Mads.andenas@b-k.law
- 4) Advokat Roy Arteid, Advokatfirma Fari, Storgaten 6, 2050
Jessheim. Arteid@advokat-fari.no

Saksøkt: Staten ved Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019, Dep, 0030 Oslo

Prosessfullmektig: *Regjeringsadvokaten v/advokat David Magnus Myr*
Postboks 8012 Dep, 0030 Oslo
dmm@regjeringsadvokaten.no

Rettslig medhjelper: *Regjeringsadvokaten v/Helge Røstum s.a.*

* * *

1 Påstand

Saksøkerne anfører følgende

p å s t a n d :

1. Statens praksis med tilbakekall av utbetalte trygdeytelser og stans i trygdeytelser krenker Rune Halseth sine rettigheter etter Menneskerettighetslovens artikkel 11, EMK artikkel 8 og Grunnlovens § 93, samt Grunnlovens § 94, EMK artikkel 5 og 8, samt TPK artikkel 1, og SP artikkel 9.
2. Statens praksis med tilbakekall av utbetalte trygdeytelser og stans i trygdeytelser krenker Marianne Evensen sine rettigheter etter Menneskerettighetslovens artikkel 11, EMK artikkel 8 og Grunnlovens § 93, samt Grunnlovens § 94, EMK artikkel 5 og 8, samt TPK artikkel 1, og SP artikkel 9.
3. Statens praksis med tilbakekall av utbetalte trygdeytelser og stans i trygdeytelser krenker Anette Irgens sine rettigheter etter Menneskerettighetslovens artikkel 11, EMK artikkel 8 og Grunnlovens § 93, samt Grunnlovens § 94, EMK artikkel 5 og 8, samt TPK artikkel 1, og SP artikkel 9.
4. Prinsipalt: Den norske stat ved Arbeids- og inkluderingsdepartementet er forpliktet til å betale Rune Halseth forsinkelsesrente for uriktig tilbakekall av tidligere utbetalte trygdeytelser, og tilbakehold av trygdeytelser etter forsinkelsesrentelovens bestemmelser. Til fradrag kommer allerede utbetalte forsinkelsesrenter.

5. Subsidiært: Den norske stat ved Arbeids- og inkluderingsdepartementet er forpliktet til å betale Rune Halseth forsinkelsesrente for uriktig tilbakekall av tidligere utbetalte trygdeytelser, og tilbakehold av trygdeytelser som rimelighetsrente fastsatt etter rettens skjønn.
6. Prinsipalt: Den norske stat ved Arbeids- og inkluderingsdepartementet er forpliktet til å betale Marianne Evensen forsinkelsesrente for uriktig tilbakekall av tidligere utbetalte trygdeytelser, og tilbakehold av trygdeytelser etter forsinkelsesrentelovens bestemmelser. Til fradrag kommer allerede utbetalte forsinkelsesrenter.
7. Subsidiært: Den norske stat ved Arbeids- og inkluderingsdepartementet er forpliktet til å betale Marianne Evensen forsinkelsesrente for uriktig tilbakekall av tidligere utbetalte trygdeytelser, og tilbakehold av trygdeytelser som rimelighetsrente fastsatt etter rettens skjønn.
8. Prinsipalt: Den norske stat ved Arbeids- og inkluderingsdepartementet er forpliktet til å betale Anette Irgens forsinkelsesrente for uriktig tilbakekall av tidligere utbetalte trygdeytelser, og tilbakehold av trygdeytelser etter forsinkelsesrentelovens bestemmelser. Til fradrag kommer allerede utbetalte forsinkelsesrenter.
9. Subsidiært: Den norske stat ved Arbeids- og inkluderingsdepartementet er forpliktet til å betale Anette Irgens nsen forsinkelsesrente for uriktig tilbakekall av tidligere utbetalte trygdeytelser, og tilbakehold av trygdeytelser som rimelighetsrente fastsatt etter rettens skjønn.
10. Den norske stat ved Arbeids- og inkluderingsdepartementet er forpliktet til å betale Rune Halseth oppreisningserstatning fastsatt etter rettens skjønn.
11. Den norske stat ved Arbeids- og inkluderingsdepartementet er forpliktet til å betale Marianne Evensen oppreisningserstatning fastsatt etter rettens skjønn.

12. Den norske stat ved Arbeids- og inkluderingsdepartementet er forpliktet til å betale Anette Irgens oppreisningserstatning fastsatt etter rettens skjønn.
13. Den norske stat ved Arbeids- og inkluderingsdepartementet er forpliktet til å betale Rune Halseths saksomkostninger.
14. Den norske stat ved Arbeids- og inkluderingsdepartementet er forpliktet til å betale Marianne Evensens saksomkostninger.
15. Den norske stat ved Arbeids- og inkluderingsdepartementet er forpliktet til å betale Anette Irgens saksomkostninger.

2 Påstandsgrunnlag

Det er to påstandsgrunnlag for saksøkernes krav:

1. Krav om full forsinkelsesrente etter lov om forsinkelsesrenter. Det vil si 50% mer enn det som til nå er utbetalt. Det er også et spørsmål om beregningstidspunkt er riktig, men det vil saksøkerne legge til grunn staten og saksøkerne blir enige om dersom retten kommer til at saksøkerne har krav på full forsinkelsesrente etter loven. Retten trenger derfor ikke beregne rentebeløpene. Subsidiært kreves rimelighetsrente.
2. Krav om oppreisningserstatning. Dette har to ledd. Det ene er høyere oppreisning etter straffeprosesslovens bestemmelser for utholdt ulovlig fengsling og straffeforfølgning. Det andre er oppreisningserstatning basert på NAVs praksis med oppholdskrav i Norge som vilkår for ytelser etter folketrygdloven. Dette gjelder tilbakekrevde utbetalte ytelser og stans i ytelser.

2.1 Forsinkelsesrente

Saksøkerne er av den oppfatning at lov om forsinkelsesrente gjelder for de krav som saksøkerne har som følge av ulovlige statlige beslutninger om krav om tilbakebetaling av utbetalte trygdeytelser og stans i utbetaling av trygdeytelser. Disse ytelsene dekker bortfall av inntekt fra arbeidsgiver, og er således pengekrav på formuesrettens område. Det er ikke «offentligrettslige ytelser» i sn natur, men ytelser til dekning av bortfall av privatrettslig bestemte ytelser som uansett ville vært dekket av forsinkelserenteloven.

Subsidiært kreves rimelighetsrente som følger av rettspraksis. Rentenivået her må være det samme som forsinkelsesrenten, da det er de samme hensyn som ligger bak rentekravet. Det er ikke tale om bortfall av mulighet for finansielle investeringer, men kompensasjon for fravær av penger som skal være til livsopphold.

2.2 Oppreisningserstatning

Krav på oppreisningserstatning kan ha tre ulike rettslige grunnlag.

2.2.1 Skadeserstatningslovens §§ 3-5 flg.

Det første er skadeserstatningslovens bestemmelser. Det følger av disse at dersom en person er tilført skade – psykisk og/eller fysisisk ved grov uaktsomhet eller forsett, kan oppreisningserstatning kreves. I vår sak har er det saksøkernes syn at staten bevisst har praktisert oppholdskravet mot bedre vitende, og sågar fra 2014 forsøkt å utvide oppholdskravet mot bedre vitende. Til tross for advarsel mot å praktisere et oppholdskrav i den omtalte 2014 rapporten, utvidet staten sin uberettigede og ulovlige forfølgning av personer som oppholdt seg lovlig i annet EU/EØS land. Dette representerer rettsovergrep mot norske borgere som savner sidestykke i norsk rettshistorie, og som åpenbart må kvalifisere til rett til oppreisningserstatning. Særlig hensett til at praksisen ble utviklet i nærmere 30 år i en stat som benevner seg selv som velferdsstat.

2.2.2 EMK artikkel 13, kombinert med artikkel 5 og 8.

Subsidiært påberopes at saksøkerne har rett til oppreisningserstatning etter EØS-rettslige prinsipper om effektiv rettighetsbeskyttelse. Prinsippet er utviklet på EU-plan, men er også en del av EØS-retten. Saksøkerne vil hver for seg gi en nærmere beskrivelse i framlagte egenerklæringer og partsforklaringer hvordan krenkelsen har artet seg og blitt opplevd opp mot prinsippet om at hver og en skal kunne prøve sine krav for domstolene, og at domstolen skal gi dem medhold i en adekvat rettsfølge. Det er ikke tilstrekkelig at staten gir en unnskyldning. For de tre saksøkerne her oppreisningserstatning den eneste rettsfølge som vil være effektiv, forholdsmessig og adekvat. Det vises videre til lojalitetsplikten nedfelt i EØS-avtalens artikkel 3.

Saksøkerne viser også til den rettsutvikling som har skjedd, jf. dom fra midtre Hologaland tingrett, utredning fra professor Larsen og dom av Borgarting lagmannsrett av 24.08.2023.

Retten må også se hen til og vektlegge påberopt avgjørelse fra NAV klagenemd som bl.a. skriver sin siste avgjørelse om tema relevant for denne sak, inntatt i prosesskrift herfra av 31.07.2023:

Saksøkerne minner om at klagenemnden er oppnevnt som et uavhengig forvaltingsorgan til å ta stilling til klager over behandlingen av erstatningskrav etter NAV-skandalen. Denne nemnden, ledet av en lagdommer, finner det altså:

«ikke forsvarlig å ta stilling til spørsmålet om oppreisningsansvar uten å ha klarlagt de faktiske forhold som fremgår av de så langt hemmeligholdte deler av rapporten».

Saksøkerne vil anføre for retten at det siterte er uttrykk for statens syn slik saksforholdet står nå, og innebærer en erkjennelse av behovet for bevis og sannsynligheten for utfall i saken i saksøkernes favør.

2.2.3 EU/EØS rettslige prinsipper

Atter subsidiært påberopes som anført i stevningen EMK artikkel 13, jf. artikkel 8. Feilpraktiseringen av retten til fri bevegelse innenfor EU/EØS har krenket de tre saksøkernes rett til «family life» ved at de gjennom lang tid har blitt fratatt ytelser til levekostnader. Dette har hatt mange og til dels ulike konsekvenser for saksøkerne som de vil beskrive nærmere i tidligere omtalte egenerklæringer og utdype i sine partsforklaringer. Oppreisningserstatning vil slik forholdene nå ligger an være det eneste som utgjør «effective remedy» for saksøkerne.

3 Særmerknader fra advokat Roy Arteid

Herved inntas særmerker fra advokat Roy Arteid knyttet til straffeprosesslovens rettsgrunnlag.

Saken reiser spørsmål om hvilket oppreisningsbeløp som skal tilkjennes saksøkerne i medhold av straffeprosessloven § 447 tredje ledd. Retten har full kompetanse og kan prøve alle sider av saken jf. straffeprosessloven § 449 og Ot.prp.nr.77 (2001–2002) s. 84. Det skal avsies en realitetsavgjørelse.

Det anføres at oppreisningsbeløpene som er fastsatt av Statens sivilrettsforvaltning er altfor lave. Systemsvikten i forbindelse med straffeforfølgningen må tillegges atskillig vekt ved erstatningsutmålingen. Statens sivilrettsforvaltning har ikke lagt tilstrekkelig vekt på dette ved utmålingen. Alvoret og omfanget av systemsvikten vil bli nærmere belyst under hovedforhandlingen.

Videre er både Halseth og Evensen utsatt for gjentatte kroppsvisitasjoner i forbindelse med soningen av de uriktige straffedommene. Det har ikke vært tilstrekkelig grunnlag for å gjennomføre kroppsvisitasjonene. Dette må også tillegges atskillig vekt ved erstatningsutmålingen. Den konkrete påkjenningen siktede har vært utsatt for, skal tillegges vekt ved erstatningsutmålingen, jf. Ot.prp. nr. 77 (2001-2002) s. 83.

Statens sivilrettsforvaltning har videre lagt til grunn et uriktig faktum:

- Når det gjelder Rune Halseth har straffesaken ødelagt for hans forhold til søknene. Dette utgjorde en særlig belastning for ham. Statens sivilrettsforvaltning fant ikke dette sannsynliggjort.
- Straffeforfølgningen har vært årsak til at Marianne Evensen sin psykiske helse ble forverret. Statens sivilrettsforvaltning har lagt til grunn at så ikke er tilfelle.

BEVIS

Denne side vil føre de bevis som er påberopt under saksforberedelsen:

- Vitneforklaring fra Elisabeth Bergsvik
- Vitneforklaring fra Randi Hansen
- Vitneforklaring fra Bente Kløvstad
- Partsforklaring fra Rune Halseth
- Partsforklaring fra Marianne Evensen
- Dokumentbevis fremlagt i stevning og senere prosesskriv

4 Bevis

Som bevis påberopes partsforklaringer, vitner og de framlagte dokumenter.

- Partsforklaringer
- Vitnet Per Olav Lundteigen
- Vitnet Magne Fladby

5 Fremdriftsplan

Det vises her først til saksøkernes prosesskrift av 23.08.2023 der en grovskisse til fremdriftsplan var inntatt. Saksøkerne har ikke mottatt innspill fra staten på denne, slik at denne legges til grunn.

Det tas sikte på å komme tilbake med en mer detaljert fremdriftsplan før hovedforhandling, slik at en har noe mer detaljer om tidspunkt for partsforklaringer og

vitner. Det antas at vitner vil avgi sine forklaringer etter lunsj på onsdag, og at vi blir ferdige med vitnene i løpet av onsdag.

Stavanger, 29. august 2023

BAUDEBACHER KVERNBERG ADVOKATFIRMA
Bjørn Kvernberg
advokat